

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

-
1. แผนงานวิจัย : การวิจัยและพัฒนาพืชผักเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
 2. โครงการวิจัย กิจกรรม : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพันธุ์และมันฝรั่งเพื่อการแปรรูปและบริโภค
 3. ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย) : อิทธิพลของระดับความเข้มและชนิดของตาข่ายพรางแสงที่มีผลต่อการผลิตต้นปักชำมันฝรั่งชั้น pre-basic seed (G0) ในระบบไฮโดรโปนิก
ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) : Influence of Light intensity levels and types of the mesh on the potato production of stem cuttings. Pre-basic seed (G0) in hydroponic systems
 4. คณะกรรมการทดลองผู้รวมการทดลอง

หัวหน้าการทดลอง	นายอนุภาพ เผือกผ่อง	ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
ผู้รวมการทดลอง	นางสาวอรทัย วงศ์เมฆา	ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
	นางสาวศิริกรรณ์ จรินทร์	ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
	นายอนันต์ ปัญญาเพิ่ม	ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่
	นางณัฏฐิมา ใจมิตรเจริญกุล	สำนักวิจัยพัฒนาการอาชีวศึกษา
	นายสิทธิศักดิ์ แสงไพบูลย์	สำนักวิจัยพัฒนาการอาชีวศึกษา

บทคัดย่อ

อิทธิพลของระดับความเข้มและชนิดของตาข่ายพรางแสงที่มีผลต่อการผลิตต้นปักชำมันฝรั่งชั้น Pre-basic seed (G0) ในระบบไฮโดรโปนิก ดำเนินการทดสอบที่ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (ขุนวาง) จ.เชียงใหม่ ปี 2560-2561 ในช่วงฤดูฝน วางแผนการทดลองแบบ 2x4 Factorial in RCBD ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยที่ 1 คือ ระดับความเข้มแสง ได้แก่ 1) 50% 2) 70% และ ปัจจัยที่ 2 คือ สีของตาข่ายพรางแสง ได้แก่ 1) สีดำ 2) สีบอรอนซ์ 3) สีเขียว 4) สีน้ำเงิน โดยเตรียมแปลงปลูกขนาด 0.6x12 เมตร ใช้ระยะปลูก 10x10 เซนติเมตร ตาข่ายพรางแสงสีเขียว 70% มีการเจริญเติบโตด้านความสูงเฉลี่ย เส้นผ่านศูนย์กลางเฉลี่ย และจำนวนข้อเฉลี่ยมากที่สุด 39.70 เซนติเมตร 4.66 มิลลิเมตร และ 9.27 ข้อ ตามลำดับ เมื่อต้นตันอ่อนมันฝรั่งมีอายุได้ 45 วัน หรือเมื่อต้นอ่อน

เจริญเติบโตมีใบ 5-6 ใบ ดำเนินการตัดต้นปักชำนำใบปักชำขยายพันธุ์ต่อเป็นต้นแม่พันธุ์ (G0) ในระบบ Aeroponic หรือในวัสดุปลูก พบร้า ตาข่ายพรางแสงสีดำ 50% มีแนวโน้มให้จำนวนยอดในการตัดปักชำ เฉลี่ยมากที่สุด คือ 211.33 ยอด ส่วนการเกิดโรคใบใหม่ ตาข่ายพรางแสงสีรองซ์ 70 % มีการเกิดโรคใบใหม่เฉลี่ยร้อยละ 2.99 ใน การผลิตต้นปักชำมันฝรั่งในระบบไฮโดรโปนิก ตั้งแต่เริ่มปลูกคร่าวมีการพรางแสงให้กับต้นเนื้อเยื่อมันฝรั่ง และความมีการพรางแสง ไม่เกิน 15 วันหลังปลูก จนนั้นควรให้แสงเพิ่มที่

คำสำคัญ: ต้นแม่พันธุ์, ต้นปักชำ, ไฮโดรโปนิก, แอโรโปนิก, มันฝรั่ง

Abstract

Influence of Light intensity levels and types of the mesh on the potato production of stem cuttings. Pre-basic seed (G0) in hydroponic systems was Conducted tests in rainy season at the Chiang Mai Royal Agricultural Research Center (CMRARC), Khun Wang, Chiang Mai, 2017-2018. The experiment was designed 2x4 Factorial in RCBD to consist of Light intensity levels is 1) 50% 2) 70% and types of the mesh 1) black, 2) bronze, 3) green, 4) blue. By preparing plot size of 0.6x12 meters using a planting distance of 10x10 cm. Green mesh light 70%, with average growth average diameter And the average number of article is 39.70 cm. 4.66 mm. and 9.27 article respectively. Black mesh light 50% tendency for the number of stem cuttings to be cut is the highest 211.33 shoots and Bronze mesh light 70% with an average of 2.99% of late blight disease in potato. The planting on the production of potato cuttings in hydroponic systems. Since planting, there should be types of the mesh for the potato tissue and the light intensity should be more than 15 days after planting.

Keywords: Mother plants, stem cuttings, hydroponics, aeroponic, potato.

5. คำนำ

มันฝรั่ง (*Solanum tuberosum L.*) เป็นพืชอาหารที่ปลูกได้เขตตอบอุ่น-หนาว ซึ่งมีความสำคัญอยู่ในอันดับที่สี่ของโลกของจาก ข้าว ข้าวสาลี และข้าวโพด มันฝรั่งไม่ใช่พืชอาหารหลักของประเทศไทย แต่มีความสำคัญในด้านเป็นพืชอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าห้ายานล้านบาท จัดเป็นพืชที่ทำรายได้สูงให้กับเกษตรกรในเขตภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ คือ มีรายได้ต่อไร่เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 15,000-25,000 บาท จังหวัดที่มีการปลูกมันฝรั่งมากที่สุด คือ จ. เชียงใหม่ รองลงมาได้แก่ จ. ตาก ลำปูน เชียงราย พะเยา

ลำปาง เพชรบูรณ์ และบางปืนที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จ. หนองคาย ศกลนคร เลย และนครพนม พื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่งในปี 2559 มีพื้นที่ 43,819 ไร่ เป็นมันฝรั่งพันธุ์โรงงาน 39,692 ไร่ พันธุ์บริโภคสุด 4,127 ไร่ ผลผลิตรวม 142,303 ตัน เป็นมันฝรั่งพันธุ์โรงงาน 129,760 ตัน พันธุ์บริโภค 12,543 ตัน ซึ่งการปลูกมันฝรั่งมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในแต่ละปี โดยมีความต้องการมันฝรั่งเพื่อใช้บริโภคทั่วไปปีละประมาณ 10,000 ตัน และความต้องการมันฝรั่งเพื่อใช้แปรรูปในประเทศไทยประมาณ 150,000 ตัน ขณะที่เกษตรกรไทยสามารถผลิตได้ 120,000 ตัน จึงทำให้มีความต้องการนำเข้าหัวพันธุ์มันฝรั่งเพื่อใช้ทำพันธุ์ประมาณ อยู่ระหว่าง 15,000-18,000 ตัน คิดเป็นมูลค่าหลายร้อยล้านบาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2557; อรทัย, 2557) เนื่องจากมีการขยายตัวของพื้นที่เพาะปลูก จึงทำให้มีการนำเข้าหัวพันธุ์มันฝรั่งจากประเทศอสเตรเลีย สกอตแลนด์ แคนนาดา เนเธอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกามาปลูกมากขึ้นทุกปี (ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่, 2557) ถึงแม้ว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้สนับสนุนงบประมาณให้กรมวิชาการเกษตรในการผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งทดลองแทนการนำเข้า แต่ก็ไม่เพียงพอ กับความต้องการของเกษตรกร นอกจากนี้เกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่งบางรายมีการเก็บหัวพันธุ์มันฝรั่งขนาดเล็กที่ไม่สามารถขายส่งเข้าโรงงานแปรรูป โดยเก็บรักษาหัวมันฝรั่งขนาดเล็กเหล่านี้ไว้เป็นหัวพันธุ์สำหรับปลูกในฤดูต่อไป ซึ่งประมาณการว่ามีปีละประมาณ 1,000 ตัน หัวพันธุ์มันฝรั่งที่เกษตรกรเก็บไว้ใช้เองไม่มีคุณภาพ มีการติดโรคไวรัส และโรคเที่ยวเขียวที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Ralstonia solanacearum* เมื่อนำไปปลูกในฤดูต่อไปทำให้ได้ผลผลิตต่ำ

จากปัญหาการนำเข้าหัวพันธุ์มันฝรั่งมีราคาแพงทำให้ต้นทุนการผลิตสูง การผลิตหัวพันธุ์ใช้ภายในประเทศไทยมีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ หัวพันธุ์มันฝรั่งที่เกษตรกรเก็บไว้ใช้เองไม่มีคุณภาพมีการติดโรคมากับหัวพันธุ์ ปัญหาเหล่านี้เป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมแปรรูปมันฝรั่งในประเทศไทย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาระบบผลิตต้นแม่พันธุ์ในระบบไฮโดรโปนิกส์ปรับเปลี่ยนกับระบบการผลิตในมีเดียปลูก เพื่อให้ได้ยอดปักชำปริมาณที่มากในเวลารวดเร็ว ซึ่งการผลิตต้นแม่พันธุ์จะเป็นขั้นตอนหนึ่งในการผลิตหัวพันธุ์ให้ได้คุณภาพ อันจะเป็นแนวทางที่จะช่วยให้เกษตรกรได้ใช้หัวพันธุ์ที่มีคุณสมบัติในการแปรรูปดี (processing quality) ผลผลิตสูง ปลอดจากโรค ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดี (ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่, 2556; อรทัย, 2557)

6. วิธีดำเนินการ :

- อุปกรณ์

1. วัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ระบบปลูก, ปั๊มน้ำ, ตัวควบคุมตั้งเวลา, แผ่นโพม, ใบมีด, น้ำยาฆ่าเชื้อดีไซเจิร์ม, ถุงดำ, สารละลายปุ๋ยสูตร A สูตร B และ สูตร C, สารเร่งการเจริญเติบโต

2. วัสดุสำนักงาน ได้แก่ กระดาษ, ปากกาเมจิก, ปากกา, ดินสอ, ไม้บรรทัด
3. วัสดุคอมพิวเตอร์ ได้แก่ หมีกพิมพ์
4. วัสดุโฆษณาเผยแพร่ ได้แก่ กล้องถ่ายรูปดิจิตอล

- วิธีการ

กรรมวิธีการทดลอง

วางแผนการทดลองแบบ 2×4 Factorial in RCBD ประกอบด้วย 2 ปัจจัย 3 ชั้น ประกอบด้วย
ปัจจัยที่ 1 คือ ระดับความเข้มแสง ได้แก่ 1) 50% 2) 70%
ปัจจัยที่ 2 คือ สีของตาข่ายพรางแสง ได้แก่ 1) สีดำ 2) สีบอรอนซ์ 3) สีเขียว 4) สีน้ำเงิน

วิธีปฏิบัติการทดลอง

1. ดำเนินการผลิตต้นปลodor เข้าในห้องเพาะเลี้ยงเนื้อยื่อ เพื่อให้ได้จำนวนต้นพันธุ์ปลodor เข้าตามแผนการทดลอง
2. เตรียมวัสดุอุปกรณ์และระบบการปลูกพืชแบบไฮโดรโปนิก ซึ่งประกอบด้วยระบบทะลูกขนาด 0.6 เมตร \times 12 เมตร สูง 20 เซนติเมตร ปิดด้วยแผ่นโพมที่เจาะรูสำหรับปลูกต้นอ่อนปลodor เข้าในโรงเรือนกันแมลง ส่วนน้ำที่จะนำมาผสมสารละลายต้องฆ่าเชื้อด้วยโซโนน และกักน้ำไว้ 1-2 วัน ก่อนนำไปใช้
3. นำต้นอ่อนปลodor เข้าจากห้องเพาะเลี้ยงเนื้อยื่อ ย้ายลงปลูกในแผ่นโพมซึ่งรองรับต้นกล้าด้วยฟองน้ำ โดยนำต้นอ่อนปลodor เข้าออกจากการขาด ล้างวุ่นออกให้หมด ดำเนินการปลูกและทดสอบตามแผนการทดลองที่กำหนด
4. เตรียมสารละลายสูตรอาหาร A ได้แก่ $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2$ (15-0-0) อัตรา 1.8 กก., Fe EDTA อัตรา 120 ก. ต่อน้ำ 200 ลิตรและสูตรอาหาร B ได้แก่ KNO_3 (13-0-46) อัตรา 5 กก., KH_2PO_4 (0-52-34) อัตรา 5 กก., MgSO_4 อัตรา 6 กก., ZnSO_4 อัตรา 20 ก., จุลธาตุ 20 ก. ต่อน้ำ 200 ลิตร
5. ปรับค่า pH ระหว่าง 5.5-6.0 สักดาว์แรกหลังย้ายปลูกให้เฉพาะน้ำเปล่า หลังจากนั้นให้ปุ๋ย A และปุ๋ย B โดยให้รากแซ่อยู่ในน้ำและสารละลายที่อยู่ใต้แผ่นโพม ปรับค่า EC ของความเข้มข้นของปุ๋ยอยู่ระหว่าง 0.8-1.2 ms/cm ขึ้นอยู่กับช่วงอายุ
6. ใช้ระยะปลูก 10x10 เซนติเมตร ให้น้ำและสารละลายธาตุอาหาร ด้วยระบบหมุนเวียนน้ำแก่รากมัน ฝรั่งที่อยู่ใต้แผ่นโพม ต่อเนื่องกันตลอดเวลา ความมีการเพิ่มแสงสว่างในโรงเรือนกันแมลง 3-4 ชม./วัน
7. เมื่อต้นมันฝรั่งอายุ 30-60 วัน พ่นปุ๋ยน้ำทางใบเสริม
8. พ่นสารป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามความจำเป็น_เมื่อต้นมันฝรั่งอายุได้ 30 วัน และ 60 วัน ตรวจสอบโรคไวรัส โดยวิธี antiserum ด้วยชุดทดสอบไวรัส (Glikit-virus) และถ้าพบต้นผิดปกติ ต้องถอนและเผาทำลายทิ้ง

9. เมื่อต้นตันอ่อนมันฝรั่งมีอายุได้ 45 วัน หรือเมื่อต้นอ่อนเจริญเติบโตมาใบ 5-6 ใบ ดำเนินการตัดต้นปักชำ นำไปปักชำขยายพันธุ์ต่อเป็นต้นแม่พันธุ์ (GO) ในระบบ Aeroponic หรือในวัสดุปลูก สามารถตัดปักชำยอดต้นแม่พันธุ์ได้ทุก 10-15 วัน

การบันทึกข้อมูล

1. วันที่ทำการทดลอง
2. การเจริญเติบโต ได้แก่ ความสูงของลำต้น (เซนติเมตร), จำนวนข้อ (ข้อ), ความยาวของข้อ (เซนติเมตร), เส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น (มิลลิเมตร), จำนวนต้นตัดปักชำ (ต้น)
3. คุณภาพของผลผลิต ได้แก่ จำนวนครั้งในการตัดปักชำ, อายุการตัดปักชำ, เปอร์เซ็นต์การรอดตาย, เปอร์เซ็นต์การเกิดโรคไวรัส, เปอร์เซ็นต์การเกิดโรคใบใหม่, สีใบ
4. ความเข้มแสง (LUX), ความชื้น (%), อุณหภูมิ (°C)

เวลาและสถานที่

ระยะเวลา (เริ่มต้น-สิ้นสุด) ตุลาคม 2560 ถึง กันยายน 2561

สถานที่ทำการทดลอง : ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (ขุนวาง)

7. ผลการทดลองและวิจารณ์

การเจริญเติบโตด้านความสูง

การเจริญเติบโตด้านความสูงของการผลิตต้นปักชำมันฝรั่งชั้น Pre-basic seed (GO) ในระบบไฮโดรโปนิก ด้านปริมาณของแสง 70 % ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับปริมาณของแสง 50% มีการเจริญเติบโตด้านความสูงเฉลี่ย 33.22 และ 29.20 เซนติเมตร ตามลำดับ (ตารางที่ 1) ส่วนสีของตาข่ายพรางแสง สีดำ สีเขียว สีน้ำเงิน สีบรอนซ์ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ มีการเจริญเติบโตด้านความสูงเฉลี่ย 32.80, 32.80, 29.62 และ 29.61 เซนติเมตร ตามลำดับ (ตารางที่ 2) เมื่อนำ 2 ปีจัยมาวิเคราะห์ร่วมพบว่า ตาข่ายพรางแสงสีเขียว 70% มีการเจริญเติบโตด้านความสูงเฉลี่ยมากที่สุด 39.70 เซนติเมตร มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการนำ 2 ปีจัยมาวิเคราะห์ร่วมอื่นๆ (ตารางที่ 3) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิมา และคณะ (2554) การไม่พรางแสงและพรางแสงด้วยตาข่ายพรางแสงสีดำ 50, 60 และ 70 เปอร์เซ็นต์ พบร่วมกับการพรางแสง 50 เปอร์เซ็นต์ ส่งผลให้ทรงสเห็นมีความสูงต้นเฉลี่ยสูงสุด และ ชุทธิเดช (2556) รายงานว่าการปลูกสลัดแก้วโดยคลุมตาข่ายพรางแสงสีเขียว 50% มีแนวโน้มจะให้ความกว้างของทรงพุ่มและความสูงมากที่สุด ในการปลูกมันฝรั่งต้องมีการจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจึงจะมีการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตดี การเจริญเติบโตของพืชถูกควบคุมด้วยปัจจัยประการ ทั้งนี้เป็นปัจจัยภายใน เช่น พันธุกรรม และปัจจัยภายนอก ซึ่งได้แก่สิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยเฉพาะแสงเป็นปัจจัยที่สำคัญ ความเข้มแสงมีผลต่อการเจริญเติบโตและกระบวนการสร้างอาหารใน

พีช ถ้าพีชได้รับความเข้มแสงสูงหรือต่ำเกินบริมาณความต้องการ จะมีผลทำให้พีชไม่เจริญเติบโต (สมบุญ, 2548) และต้องมีสูตรปุ๋ยที่เหมาะสมกับต้นมันฝรั่งเพื่อใช้ในการพัฒนาการเจริญเติบโตของต้นมันฝรั่ง (อรทัย, 2558)

เส้นผ่านศูนย์กลางลำต้น

การเจริญเติบโตด้านเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้นของการผลิตต้นปักชำมันฝรั่งชั้น Pre-basic seed (GO) ในระบบไฮโดรโปนิก ด้านปริมาณของแสง 70 % มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับปริมาณของแสง 50% มีเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้นเฉลี่ย 3.67 และ 2.97 มิลลิเมตร ตามลำดับ (ตารางที่ 1) ส่วนสีของตาข่ายพรางแสง สีเขียว สีดำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ ตาข่ายพรางแสง สีน้ำเงิน สีบรอนซ์ มีการเจริญเติบโตด้านความสูงเฉลี่ย 3.81, 3.57, 3.13 และ 2.77 มิลลิเมตร ตามลำดับ (ตารางที่ 2) เมื่อนำ 2 ปัจจัยมาวิเคราะห์ร่วม พบว่า ตาข่ายพรางแสงสีเขียว 70% มีการเจริญเติบโตด้านเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้นเฉลี่ยมากที่สุด 4.66 มิลลิเมตร ไม่มีความแตกต่างทางสถิติกับตาข่ายพรางแสงสีดำ 70% มีเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้นเฉลี่ย 4.16 มิลลิเมตร แต่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการนำ 2 ปัจจัยมาวิเคราะห์ร่วมอีก (ตารางที่ 3)

จำนวนข้อ

ดำเนินการวัดจำนวนข้อต้นมันฝรั่งก่อนตัดปักชำมันฝรั่งชั้น Pre-basic seed (GO) ในระบบไฮโดรโปนิก ด้านปริมาณของแสง 70 % มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับปริมาณของแสง 50% มีจำนวนข้อเฉลี่ย 8.58 และ 7.67 ข้อ ตามลำดับ (ตารางที่ 1) ส่วนสีของตาข่ายพรางแสง สีดำ สีน้ำเงิน สีบรอนซ์ สีเขียว ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ มีการเจริญเติบโตด้านความสูงเฉลี่ย 8.33, 8.13, 8.07 และ 7.97 ข้อ ตามลำดับ (ตารางที่ 2) เมื่อนำ 2 ปัจจัยมาวิเคราะห์ร่วม พบว่า ตาข่ายพรางแสงสีเขียว 70% มีการเจริญเติบโตด้านจำนวนข้อเฉลี่ยมากที่สุด 9.27 ข้อ ไม่มีความแตกต่างทางสถิติกับตาข่ายพรางแสงสีดำ 70%, สีน้ำเงิน 50% และสีบรอนซ์ 50% มีจำนวนข้อเฉลี่ย 9.20, 8.40 และ 8.13 ข้อ ตามลำดับ แต่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการนำ 2 ปัจจัยมาวิเคราะห์ร่วมอีก (ตารางที่ 3)

จำนวนยอดต่อต้น

การตัดปักชำจำนวนยอดต่อต้นหลังบ่ายปลูก 35 วัน ผลิตต้นปักชำมันฝรั่งชั้น Pre-basic seed (GO) ในระบบไฮโดรโปนิก ด้านปริมาณของแสง 70 % ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับปริมาณของแสง 50% มีจำนวนยอดต่อต้นเฉลี่ย 163.50 และ 160.33 ยอด ตามลำดับ (ตารางที่ 1) ส่วนสีของตาข่ายพรางแสง สีดำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ สีน้ำเงิน สีเขียว สีบรอนซ์ มีการเจริญเติบโตด้านจำนวนยอดต่อต้นเฉลี่ย 195.67 155.00, 151.33 และ 145.67 ยอด ตามลำดับ (ตารางที่ 2) เมื่อนำ 2 ปัจจัยมาวิเคราะห์ร่วม พบว่า ตาข่ายพรางแสงสีดำ 50% มีการเจริญเติบโตด้านจำนวนยอดต่อเฉลี่ยมากที่สุด 211.33 ยอด มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการนำ 2 ปัจจัยมาวิเคราะห์ร่วมอีก (ตารางที่ 3)

เปอร์เซ็นต์การรอดตาย

การผลิตต้นปักชำมันฝรั่งชั้น Pre-basic seed (G0) ในระบบไฮโดรโปนิก ด้านปริมาณของแสง 70 % ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับปริมาณของแสง 50% มีเปอร์เซ็นต์การรอดตายเฉลี่ย 98.62 และ 98.43 % ตามลำดับ (ตารางที่ 1) ส่วนสีของตาข่ายพรางแสง สีดำ สีเขียว สีน้ำเงิน สีบรอนซ์ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ มีเปอร์เซ็นต์การรอดตายเฉลี่ย 99.42, 98.96, 98.27 และ 97.46 % ตามลำดับ (ตารางที่ 2) เมื่อนำ 2 ปัจจัยมาวิเคราะห์ร่วม พบว่า ทุกปัจจัยไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยตาข่ายพรางแสงสีดำ 70% มีเปอร์เซ็นต์การรอดตายเฉลี่ยมากที่สุด 100 % (ตารางที่ 3)

เปอร์เซ็นต์การเกิดโรคใบใหม่

การผลิตต้นปักชำมันฝรั่งชั้น Pre-basic seed (G0) ในระบบไฮโดรโปนิก ด้านปริมาณของแสง 70 % มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับปริมาณของแสง 50% มีเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคใบใหม่เฉลี่ย 11.68 และ 30.81 % ตามลำดับ (ตารางที่ 1) ส่วนสีของตาข่ายพรางแสงสีบรอนซ์ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับตาข่ายพรางแสงสีเขียว สีดำ แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับสีน้ำเงิน มีเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคใบใหม่เฉลี่ย 10.64, 20.65, 21.29 และ 32.39 % ตามลำดับ (ตารางที่ 2) เมื่อนำ 2 ปัจจัยมาวิเคราะห์ร่วม พบว่า ตาข่ายพรางแสงสีบรอนซ์ 70% มีเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคใบใหม่เฉลี่ยน้อยที่สุด 2.99 % มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการนำ 2 ปัจจัยมาวิเคราะห์ร่วมอีก (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยความสูงที่อายุ 30 วัน (ซ.ม.) , เส้นผ่านศูนย์กลาง (ม.ม.) , ความยาวข้อ (ซ.ม.) , จำนวนข้อ (ข้อ) , จำนวนยอด (ยอด) , อัตราการรอดตาย (%) และเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคใบใหม่ (%) ของการทดลองปัจจัยที่ 1 คือ ปริมาณของแสง 50 % และ 70%

ปริมาณของแสง	ความสูง (ซ.ม.)	เส้นผ่าน ศูนย์กลาง (ม.ม.)	จำนวน ข้อ	จำนวนยอด (ยอด)	รอดตาย (%)	การเกิด โรคใบใหม่ (%)
	30 วัน	ศูนย์กลาง	ข้อ	ยอด	(%)	
50%	29.20	2.97 b	7.67 b	160.33	98.43	30.81 b
70%	33.22	3.67 a	8.58 a	163.50	98.62	11.68 a
F-test	ns	*	*	ns	ns	*
CV%	10.28	10.66	8.10	7.11	2.10	75.48

หมายเหตุ ns = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

* = มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยความสูงที่อายุ 30 วัน (ซ.ม.) , เส้นผ่านศูนย์กลาง (ม.ม.) , ความยาวข้อ (ซ.ม.) , จำนวนข้อ (ข้อ) , จำนวนยอด (ยอด) , อัตราการรอดตาย (%) และเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคใบใหม่ (%) ของการทดลองปัจจัยที่ 2 คือ สีของตาข่ายพรางแสง ได้แก่ 1.สีดำ 2. สีบรอนซ์ 3.สีเขียว 4.สีน้ำเงิน

สีของตาข่ายพราง แสง	ความสูง	เส้นผ่าน	จำนวนข้อ	จำนวนยอด	รอดตาย	การเกิด
	30 วัน	ศูนย์กลาง				โรคใบใหม่
	(ซ.ม.)	(ม.ม.)	(ข้อ)	(ยอด)	(%)	(%)
สีดำ	32.80	3.57 a	8.33	195.67 a	99.42	20.65 ab
สีบรอนซ์	29.61	2.77 b	8.07	145.67 b	97.46	10.64 a
สีเขียว	32.80	3.81 a	7.97	151.33 b	98.96	21.29 ab
สีน้ำเงิน	29.62	3.13 b	8.13	155.00 b	98.27	32.39 b
F-test	ns	*	ns	*	ns	*
CV%	10.28	10.66	12.24	7.11	2.10	75.48

หมายเหตุ ns = ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

* = มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยความสูงที่อายุ 30 วัน (ซ.ม.) , เส้นผ่านศูนย์กลาง (ม.ม.) , ความยาวข้อ (ซ.ม.) , จำนวนข้อ (ข้อ) , จำนวนยอด (ยอด) , อัตราการรอดตาย (%) และเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคใบใหม่ (%) ของการทดลองระหว่าง 2 ปัจจัย

ปริมาณ ของแสง	สีของตา ข่ายพรางแสง	ความสูง	เส้นผ่าน	จำนวนข้อ	จำนวนยอด	รอด ตาย	การเกิด
		30 วัน	ศูนย์กลาง				โรคใบใหม่
		(ซ.ม.)	(ม.ม.)	(ข้อ)	(ยอด)	(%)	(%)
	สีดำ	33.00 b	2.97 b	7.47 cd	211.33 a	98.84	23.93 bc
50%	สีบรอนซ์	29.06 b	2.78 b	8.13 abc	143.67 c	98.15	18.29 bc
	สีเขียว	25.96 c	2.97 b	6.67 d	151.33 c	98.84	31.25 d
	สีน้ำเงิน	28.80 b	3.15 b	8.40 abc	135.00 c	97.91	49.78 e

	สีดำ	32.60 bc	4.16 a	9.20 ab	180.00 b	100.00	17.36 bc
70%	สีบอรอนซ์	30.16 bc	2.76 b	8.00 bc	147.67 c	96.76	2.99 a
	สีเขียว	39.70 a	4.66 a	9.27 a	151.33 c	99.08	11.34 b
	สีน้ำเงิน	30.43 bc	3.11 b	7.87 c	175.00 b	98.62	15.00 bc
	F-test	*	*	*	*	ns	*
	CV%	10.63	11.72	5.99	7.14	2.06	78.28

หมายเหตุ ns = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

* = มีความแตกต่างกันทางสถิติ

8. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

อิทธิพลของระดับความเข้มและชนิดของตาข่ายพรางแสงที่มีผลต่อการผลิตต้นปักชำมันฝรั่งชั้น Pre-basic seed (GO) ในระบบไฮโดรโปนิก ทดสอบในช่วงฤดูฝน จากข้อมูลเมื่อนำ 2 ปัจจัยมาวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ พบร้า ตาข่ายพรางแสงสีเขียว 70% มีการเจริญเติบโตด้านความสูงเฉลี่ย เส้นผ่าศูนย์กลางเฉลี่ย และจำนวนข้อเฉลี่ยมากที่สุด 39.70 เซนติเมตร 4.66 มิลลิเมตร และ 9.27 ข้อ ตามลำดับ เมื่อต้นตันอ่อนมันฝรั่งมีอายุได้ 45 วัน หรือเมื่อต้นอ่อนเจริญเติบโตมาเป็น 5-6 ใบ ดำเนินการตัดต้นปักชำนำไปปักชำขยายพันธุ์ต่อเป็นต้นแม่พันธุ์ (GO) ในระบบ Aeroponic หรือในวัสดุปลูก พบร้า ตาข่ายพรางแสงสีดำ 50% มีแนวโน้มให้จำนวนยอดในการตัดปักชำเฉลี่ยมากที่สุด คือ 211.33 ยอด ส่วนการเกิดโรคใบไหม้ ตาข่ายพรางแสงสีบอรอนซ์ 70 % มีการเกิดโรคใบไหม้เฉลี่ยวอยละ 2.99 ใน การผลิตต้นปักชำมันฝรั่งในระบบไฮโดรโปนิก ตั้งแต่เริ่มปลูกคร่าวมีการพรางแสงให้กับต้นเนื้อเยื่อมันฝรั่ง และคร่าวมีการพรางแสง ไม่เกิน 15 วันหลังปลูก จากนั้นควรให้แสงเต็มที่ ส่วนจำนวนยอดในการตัดปักชำที่ได้น้อยเนื่องจากเกิดโรคใบไหม้ ส่งผลทำให้จำนวนครั้งในการตัดต้นปักชำน้อยไปด้วย การทดลองนี้คร่าวมีการทดลองซ้ำในช่วงฤดูหนาวเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

9. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

- ได้ระบบการผลิตต้นแม่พันธุ์ที่เหมาะสม มีจำนวนยอดปักชำมาก และสามารถตัดปักชำได้หลายครั้ง
- สามารถนำเทคโนโลยีที่ได้ถ่ายทอดสู่เกษตรกร, สมาร์ทฟาร์ม, บริษัทผู้ประกอบการแปรรูป มันฝรั่ง, นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร, นักเรียน, นักศึกษา และผู้สนใจในการผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่ง

10. คำขอบคุณ

งานวิจัยอิทธิพลของระดับความเข้มและชนิดของตาก่อนพวงแสงที่มีผลต่อการผลิตต้นปักชำมันฝรั่งชั้น pre-basic seed (GO) ในระบบไฮโดรโปนิกสำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของฝ่ายบริหาร ที่อำนวย ความสะดวกในการดำเนินงานวิจัย รวมทั้งทีมงานวิจัยมั่นฝรั่ง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของ ศกล.ชม ที่ช่วยปฏิบัติงานวิจัยดังกล่าวจนสำเร็จลงได้ด้วยดี

11. เอกสารอ้างอิง

- ชฤทธิ์เดช แก่นจาปา. 2556. ผลของการพวงแสงและสีตาก่อนพวงแสงต่อการเจริญเติบโตและผลผลิต ของสลดแก้ว. ปัญหาพิเศษ. งานวิจัยสาขาเกษตรศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี. 22 น.
- ดิเรก ทองอร่าม. 2547. การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน. สำนักพิมพ์ธรรมรักษ์การพิมพ์, ราชบุรี.
- เซนไฮโดรโพนิกส์. 2558. การปลูกพืชระบบบخار (Aeroponics Culture). เข้าถึงได้จากเว็บไซต์: <http://zen-hydroponics.blogspot.com/2015/03/aeroponics-culture.html> วันที่ 4 เมษายน 2558.
- พงษ์ศักดิ์ พลเสนา และ ยุทธนา บรรจง. 2549. อิทธิพลของความเข้มแสงต่อผลผลิตตัวน้ำสาวหลง Amomum biflorum Jack. งานส่วนพฤกษาศาสตร์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเข้าหินซ้อนอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา. เข้าถึงได้จากเว็บไซต์: <https://gsbooks.gs.kku.ac.th/57/grc15/files/bmp29.pdf>. วันที่ 4 เมษายน 2558.
- ศศิมา พยุงคง, พชรียา บุญกอกแก้ว, ธัญญา เพชรศิลป์พักษ์ และ ประนอม ยังคำมั่น. 2554. ผลของการพวงแสงและสีตาก่อนพวงแสงต่อการเจริญเติบโตและการออกดอกของงาเหิน. หน้า 450-457. การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 49. 659 น.
- ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่. 2556. โครงการผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งเพื่อทดสอบการนำเข้า เสนอเพื่อขอ สนับสนุนงบประมาณจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิต (FTA). สถาบันวิจัยพืชสวน กรม วิชาการเกษตร. 25 หน้า
- ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่. 2557. เอกสารวิชาการ การผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งคุณภาพ. ศูนย์วิจัย เกษตรหลวงเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร. 69 น.
- สนอง จรินทร์, มานพ หาญเทวี, สมพล นิลเวศน์, เกษม ทองขาว และจันทร์เพ็ญ แสนพรหม. 2553. การทดสอบความต้านทานโรคใบใหม่ของสายต้นมันฝรั่ง Atlantic ที่คัดเลือก: ทดสอบสายต้น มันฝรั่งที่คัดเลือกในแปลงทดลอง. รายงานเรื่องเต็มผลการทดลองสื้นสุด ปีงบประมาณ 2553 กรมวิชาการเกษตร. 13 น.
- สมบัติ ห.เพียรเจริญ. 2556. โครงการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งพันธุ์ Rogan. สำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร. 5 น.

- สมพร คนยงค์, เนติมชัย กลินออย் และรัชนีวรรณ จำรัส. 2551. อิทธิพลของตาก่อนพรางแสงสีต่าง ๆ ที่มีต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของผักกาดหอมเรดโอ๊คที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิกส์. หน้า 441-450. การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 46: สาขาพืช. 663 น. สมยศ เดชภรัตนมงคล, รวีชชัย อุบลเกิด และสมมารถ อุยสุขยิ่งสถาพร. 2556. ผลของการพรางแสงที่มีต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของหญ้าป่ากิง. หน้า 409-416. การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 51. 528 น.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2557. สถิติการค้าสินค้าเกษตรไทยกับต่างประเทศ ปี 2556.
- ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 156 น.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2558. สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558.
- สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 215 น.
- อภิรักษ์ ปันทอง. 2553. เอกสารอบรมการปลูกพืชไร่ดิน. ภาควิชาวิศวกรรมเกษตร,
คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนบุรี, ปทุมธานี.
- อรทัย วงศ์เมรา. 2557. ยกร่างแผนยุทธศาสตร์งานวิจัยและพัฒนามันฝรั่ง ปี พ.ศ. 2559-2563.
- ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร. 17 น.
- อรทัย วงศ์เมรา. 2558. เอกสารวิชาการการผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งคุณภาพ กรมวิชาการเกษตร. เอกสาร
วิชาการเพื่อขอประเมินแต่งตั้งให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการเกษตรข้ามภาระพิเศษ,
ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร. 110 หน้า.
- Collard, R.C., J.N. Joiner, C.A. Conover and D.B. McConnel. 1977. Influence of shade
and fertilizer and light compensation point of *Ficus benjamina* L. J. Amer. Soc.
Hort. Sci. 102(4): 447- 449.
- Fry, W.E. 2013. Protocol: Late blight rating system. Biology of *Phytophthora infestans*
and Management of Late Blight. Department of Plant Pathology and Plant-
Microbe Biology. Cornell University. Ithaca. USA.
- Henfling J.W. 1987. Late blight of potato (*Phytophthora infestans*). Technical
Information Bulletin 4. International potato center (CIP). Av. LA Universidad
s/n. La Molina - Lima, Peru. 25 pp.
- Kim, Tae-Gyun. 2014. Effect of stem cutting type and transplanting time on plant growth
and minituber formation in potato hydroponics. Ph.D. Thesis. Department of
Horticulture, Graduate School, JeJu National University.
- Mbiyu M. W., Muthoni J., Kabira J., Elmar G., Muchira C., Pwaipwai P., Ngaruiya J.,
Otieno S. and J. Onditi. 2013. Use of aeroponics technique for potato
(*Solanum tuberosum*) minitubers production in Kenya. International Journal
of Horticulture and Floriculture 1(3): 16-20.

12. ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1 ขั้นตอนการปลูกต้นเนื้อเยื่อมันฝรั่งในระบบ Hydroponic

ต้นเนื้อเยื่อมันฝรั่ง

33-4 สัปดาห์พร้อมปลูก

เตรียมธาตุอาหารสูตร A และ B

เตรียมระบบ Hydroponic

แบบ DRFT

เตรียมความเข้มและ

สีของตาข่ายพรางแสง

ต้นเนื้อเยื่อมันฝรั่ง

ปลูกลงระบบ Hydroponic

ปลูกเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2561

ต้นมันฝรั่งเมื่ออายุ 1 เดือน

ลักษณะรากมันฝรั่ง

ทำการตัดต้นแม่พันธุ์

มันฝรั่ง อายุ 45 วัน

ตัดต้นมันฝรั่งแช่โคเตชาน 5%

5 นาที

ตัดให้เหลือ 2 ใน 2-3 ข้อ นำมา

เสียบใส่โพม รองด้วยฟองน้ำ

นำมารักษาระบบ Aeroponic
ในโรงเรือน

ลักษณะต้นปักชำมันฝรั่ง
(Cutting)
ในระบบ Aeroponic

โรงเรือนผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่ง G0
ในระบบ Aeroponic

เครื่องวัดอุณหภูมิและความชื้น

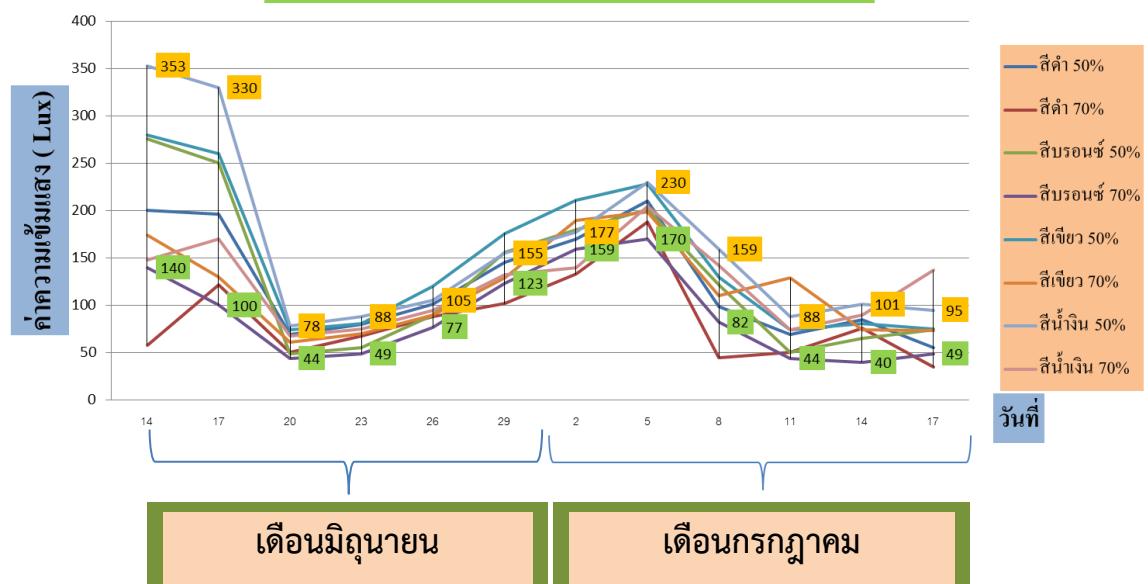
เครื่องวัด EC และ pH

เครื่องวัดความเข้มแสง

ภาพพนวกที่ 2 แสดงความเข้มแสง(LUX) ของเดือน มิถุนายนและเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2561

ความเข้มแสงเดือน มิถุนายน ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2561

ตารางผนวกที่ 1 ช่วงเวลาการให้น้ำ, ค่า pH และ EC ในแต่ละช่วงการเจริญเติบโตหลังจากของการผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่ง G0 ในระบบ Aeroponic (ดัดแปลงจาก Kim, 2014)

ช่วงการเจริญเติบโต	วันหลังจากเจริญปัลก	กลางวัน-กลางคืน		pH	EC
		พ่นน้ำ (วินาที)	หยุด (นาที)		
สร้างราก	1-7 (น้ำเปล่า)	120	3		0.20
	8-15	120	4		0.88
	16-19	120	8		1.22
สร้างไอล	20-24	120	10	5.5-6.5	1.72
	25-35	120	15		1.50
สร้างหัว (ช่วงแรก)	36-45	90	40		0.86
เร่งหัว	46-90	90	90		0.93

หมายเหตุ: 1. ค่า pH ที่เหมาะสม = 5.5-6.0

2. อุณหภูมิควบคุมที่เหมาะสมสมภายในโรงเรือน = 18-20°C

3. ค่า EC ของน้ำมีค่า = 0.2 mS/cm

ตารางผนวกที่ 2 วิธีการประเมินความรุนแรงของโรคใบใหม่ในสภาพไร่ ตามการประเมินของ International Potato Center (CIP) (ดัดแปลงจาก Henfling, 1987 และ Fry, 2014) แบ่งออกเป็น 9 ระดับ ดังนี้

ระดับ	เปอร์เซ็นต์การเกิดโรคใบใหม่	อาการ	
1	0	- ไม่พบอาการโรคใบใหม่	
2	< 5	- พบรากเข้าทำลาย 2-5 ใบต่อพืช 10 ต้น หรือ พบโรคใบใหม่ 10 แผ่น/ต้น	
3	5 < 15	- พืชดูสมบูรณ์แต่มีอเข้าใกล้จะเห็นแพลพื้นที่ใบที่เป็นแพลงไม่เกิน 20 ใบอยู่/ต้น หรือ พบโรคใบใหม่ 10 ใบ/ต้น	
4	15 < 35	- เก็บทุกใบอย่างเป็นโรคแต่ต้นยังดูปกติ พื้นที่ใบ 25 เปอร์เซ็นต์ ถูกทำลาย	
5	35 < 65	- แปลงมองดูเขียวแต่ทุกต้นเป็นโรค ใบล่างแห้งตายใบถูกทำลาย 50 เปอร์เซ็นต์	
6	65 < 85	- แปลงมองดูเขียวและมีจุดสีน้ำตาล ต้นถูกทำลาย 75 เปอร์เซ็นต์ ใบล่างครึ่งหนึ่งถูกทำลาย	
7	85 < 95	- แปลงมองดูมีสีเขียวและน้ำตาลเท่ากัน เนพะใบบนที่มีสีเขียว ลำต้นเป็นแพลงใหญ่	

8	95 < 100	- ແປລງມອງດູສືນໍ້າຕາລ ມີໄບຍອດ 2-3 ໃບທີ່ຢັງສືເຂີຍວອຍໆ ລຳຕັ້ນສ່ວນໃຫຍ່ ເປັນແພລຫວີວແກ້ງຕາຍ
9	100	- ໃບແລະ ລຳຕັ້ນແກ້ງຕາຍໜົດ

ตารางผนวกที่ 3 รายงานอัตราเรียนวิทยา(ขุนวาง)ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2561

วันที่	อุณหภูมิ		ความชื้น	
	ในโรงเรือน	นอกโรงเรือน	ในโรงเรือน	นอกโรงเรือน
1	19.50	21.50	88.00	96.00
2	18.00	20.25	90.00	96.00
3	21.00	21.10	96.00	100.00
4	19.00	20.90	87.00	90.00
5	21.00	20.75	87.00	96.00
6	22.20	20.60	68.00	88.00
7	19.90	21.25	78.00	96.00
8	19.00	21.65	85.00	98.00
9	18.00	21.00	91.00	81.00
10	19.60	18.50	95.00	98.00
11	19.20	18.70	89.00	94.00
12	18.00	19.15	75.00	90.00
13	19.00	18.60	99.00	100.00
14	20.00	18.80	95.00	98.00
15	21.00	19.15	92.00	96.00
16	19.00	18.50	85.00	96.00
17	19.00	18.50	84.00	90.00
18	19.40	23.00	81.00	82.00
19	19.80	23.05	68.00	91.00
20	17.00	18.40	77.00	96.00
21	18.20	21.15	78.00	87.00
22	19.00	19.95	75.00	48.00
23	18.70	20.95	82.00	88.00
24	21.00	21.25	65.00	79.00
25	22.00	20.30	78.00	74.00
26	20.00	19.25	90.00	96.00
27	17.00	18.30	98.00	90.00
28	18.00	19.15	81.00	85.00
29	19.50	19.65	83.00	90.00
30	18.20	19.90	86.00	98.00
รวม	580.20	603.20	2526.00	2707.00

เฉลี่ย	19.34	20.11	84.20	90.23
--------	-------	-------	-------	-------

ตารางผนวกที่ 4 รายงานอุตุนิยมวิทยา (ขุนวาง) ประจำเดือน มกราคม พ.ศ.2561

วันที่	อุณหภูมิ		ความชื้น	
	ในโรงเรือน	นอกโรงเรือน	ในโรงเรือน	นอกโรงเรือน
1	20.00	18.15	68.00	38.00
2	20.00	20.95	60.00	81.00
3	21.00	21.25	67.00	81.00
4	24.70	21.10	53.00	83.00
5	23.50	21.60	45.00	74.00
6	22.00	22.95	83.00	89.00
7	21.00	22.90	80.00	70.00
8	20.00	21.35	77.00	88.00
9	19.00	18.65	63.00	46.00
10	18.70	21.20	96.00	76.00
11	21.20	20.15	66.00	78.00
12	22.00	20.50	88.00	96.00
13	19.00	21.00	89.00	96.00
14	21.00	21.80	81.00	92.00
15	19.00	21.90	85.00	90.00
16	23.20	21.15	70.00	81.00
17	20.60	21.80	76.00	83.00
18	20.00	22.50	99.00	92.00
19	18.10	18.95	80.00	81.00
20	22.50	21.30	78.00	84.00
21	21.20	21.80	80.00	88.00
22	20.00	20.20	68.00	90.00
23	19.00	21.50	80.00	94.00
24	19.00	21.30	80.00	85.00
รวม	495.70	505.95	1812.00	1956.00

เฉลี่ย	20.65	21.08	75.50	81.50
--------	-------	-------	-------	-------